

مقدمه: در فرایند اثر بخشی در جامعه علمی نابرابری حاکم است. از این رو افزایش تولیدات علمی الزاما منجر به افزایش سرعت دریافت استناد نمی گردد. " اثر متیو"؛ از شاخص های علم سنجی؛ بر روند دریافت استناد در جامعه علمی تاثیر گذار است. علاوه بر این در مقایسه و ارزیابی عملکرد علمی دانشگاه ها بهتر است شاخص های توسعه پژوهشی دانشگاهی، به عنوان درون داده های مورد نیاز برای تولید علم در نظر گرفته شود. در این پژوهش به بررسی " اثر متیو" بر تولیدات علمی دانشگاه های علوم پزشکی کشور ایران پرداخته می شود.

هدف: هدف از این بررسی تعیین اثر متیو بر تولیدات علمی نمایه شده دانشگاه های علوم پزشکی ایران براساس شاخص های توسعه پژوهشی در فاصله زمانی ۲۰۰۶-۲۰۰۲ در WOS بود.

روش کار: این پژوهش توصیفی- تحلیلی با استفاده از شاخص اثر متیو و رابطه Power- Law انجام گردید. منبع گردآوری داده ها، پایگاه WOS و جامعه آماری ۶۳۴۷ مدرک نمایه شده دانشگاه های علوم پزشکی ایران در فاصله زمانی ۲۰۰۶-۲۰۰۲ در این پایگاه بود.

یافته ها: نتایج حاصله نشان داد، تولیدات علمی دانشگاه های علوم پزشکی کشور ایران در فاصله زمانی پنج سال رشد صعودی داشته است. دانشگاه علوم پزشکی تهران بزرگترین تولید کننده علم و دانشگاه های علوم پزشکی سبزوار و شاهرود کوچکترین تولید کنندگان علم بودند. دانشگاه علوم پزشکی تهران بیشترین شاخص های توسعه پژوهشی (نیروی انسانی و مالی) و دانشگاه علوم پزشکی زابل کمترین نیروی انسانی و دانشگاه علوم پزشکی قم کمترین نیروی مالی را در اختیار داشت. "اثر متیو" بر تولیدات علمی تمامی دانشگاه های علوم پزشکی، دانشگاه های تیپ یک و

سایر دانشگاه‌ها تأثیر مثبت داشته و بر تولیدات علمی دانشگاه‌های تیپ دو و سه تأثیر منفی داشته است. رتبه بندی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ایران با استفاده از شاخص " اثر متیو سیستم علمی جزء در سیستم علمی کل " نشان داد که دانشگاه‌های برتر از لحاظ تولید علم و شاخص‌های توسعه پژوهشی رتبه‌های پایین‌تری اتخاذ کردند. بررسی رابطه میان شاخص‌های توسعه پژوهشی و استنادات وجود رابطه معنی‌دار $P < 0/01$ را نشان داد.

نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق نشان داد که تفاوت در درونداد اولیه، موجب ایجاد تفاوت در برون‌دادها می‌گردد. بنابراین در مقایسه و رتبه بندی بهتر است که بر توزیع نامساوی دروندادهای اولیه توجه شود تا بدین ترتیب مقایسه منصفانه‌ای انجام‌گرفته و تفاوت‌ها و فاصله‌ها توجیه شود.

کلمات کلیدی: اثر متیو، تولیدات علمی، استنادات، شاخص‌های توسعه پژوهشی، وب‌آو ساینس.